

Forfatter: Ørsted, Hans Christian

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Ørsted, Hans Christian (1825-04-01)

Citation: Ørsted, Hans Christian : "BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Ørsted, Hans Christian (1825-04-01)", i *Breve fra og til Johan Ludvig Heiberg*, C. A. Reitzels Forlag, s. 94.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000921363-000-shoot-L0009213630000019.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Johan Ludvig Heiberg

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra H. C. Ørsted.

Kjøbenhavn, d. 1. April 1825.

Da jeg saa snart tør haabe at see Dem her, maa jeg ile at skrive, paa det at mit Brev endnu kan træffe Dem. Jeg takker Dem for Deres udsørlige Svar angaaende Hegels Philosophie. Jeg tilsterner at De giver mig Lyst til at gjøre mig bekjendt dermed. Ved Hegel er jeg standset i min Fremgang med den philosophiske Litteratur, fordi den megen Tomhed trættede mig. Jeg er fuldkommen overbeviist om, at Philosophiens Forretning kun er at vække Ideer, som slumre i os; men desto mere maa den, som vil paatage sig denne Forretning, stræbe at tale tydeligt. Til Tydeligheden regner jeg Kortheden med. Det er forunderligt hvor sjeldne korte og indholdsrige Bøger ere, uagtet Efterslægten dog betaler dem med Udødelighed, medens de vidtløftige og indholdstynde ikkun betales høiere af Boghandleren. Et Skrift hvori Speculationens Resultater og egentlige Grunde vare fremsatte med samme Klarhed og Korthed som den man finder i Lessing über die Erziehung des Menschengeschlechts, forestiller jeg mig som en overordentlig Gave for Litteraturen; men som vist nok vilde fordre et langt Studium. — I Henseende til Hegelss. ⁹⁵Philosophie, som jeg kun kjender af Beretninger, havde jeg endnu meget at spørge Dem, iblandt andet: ved hvilket Ordspil han kan bruge det Virkeliges Realitet til Forsvar for det Bestaaende, det Nuværende? thi da blev Forandringen kun umoralsk indtil den var fuldført! Dog jeg skal bede Dem om Svar paa adskillige slige Spørgsmaal, naar jeg seer Dem.

Deres Idee, at opnaae et Professorat i den skandinaviske Litteratur forekommer mig meget vel grundet. Mig synes det meget rimeligt og billigt, at De opnaaer dette Ønske. Paa en Ansættelse i Kjøbenhavn er for Øieblikket ikke at tæuke, da Universitetet er i den største Pengetrang. En Ting af den yderste Vigtighed tør jeg ikke undlade at berøre. De taler om at tage Deres Afsked, om Deres Ønsker ei opfyldes, da De er vis paa en Ansættelse i Preussen. Jeg beder Dem, ikke at gjøre sligt, uden den strængeste Overvejelse. Stol ikke paa Løfter; men mag det saa, at de fetaer et ordentligt Tilbud før de giver slip paa hvad De har. Det er utroligt hvor ofte dygtige Folk ere blevne bedragne, naar de have ladet sig forlede til at bortgive hvad de havde mod blotte Løfter. — At De ønsker at holde Dem til den danske Litteratur glæder mig. Vi trænge haardt til saadanne Folk; kun gjør det mig ondt at der er saa liden Udsigt til at beholde Dem her. At De har yttret Dem saa ufordelagtigt angaaende den omtaltes. ⁹⁶Recension er ogsaa i denne Henseende Skade. Jeg kan ikke nægte, at jeg heller ikke var tilfreds med Recensionen, saa længe som jeg troede den skulde være det eneste Svar paa Howit's Bog; men som en indsigtfuld Geistligs Yttringer behagede den mig mere og ved Howites Svar blev jeg ganske forsonet dermed; især da den anden Recension kom til, hvori det forekommer mig at H. er hæsligt blottet, uagtet den fornemme Mine han tager sig. Det hvorfor jeg er vred paa Howit, er ikke at han staaer paa det Standpunkt hvorpaa han staaer, men at han med saa megen Storagtighed og falsk Pral af Læsning i Bøger, hvoraf han intet forstaaer, paatager sig en Hovmestertone over Folk, der have bedre Indsigt. De har selv heller ikke tilstaaet ham nogen philosophisk Indsigt; men den venskabelige Maade, hvorpaa De ellers taler om ham, og især den Omstændighed, at De er hans Modstandere mere eller mindre imod, har gjort ham dette nogenlunde taaleligt.

Jeg begyndte paa at skrive dette Brev i Morges, men er uophørligen bleven hindret, saa at jeg nu maa ile med at slutte det. Jeg havde havt i Sinde ogsaa at skrive Deres Moder et Par Ord til; men maa nu opgive det. Jeg haaber snart mundligt at forsikkre hende om mit uforandrede Venskab. Ligeledes glæder jeg mig til at tale med Dem, og afhandles. ⁹⁷mangt et videnskabeligt Capitel, som ere for store for mine uordentlige Breve.

Deres hengivneste
H. Ørsted.